

10. Cosmopolitan. URL: <https://www.cosmopolitan.com/>
11. Elle. URL: <https://www.elle.com/>
12. Maxim. URL: <https://www.maxim.com/>
13. Men's Health. URL: <https://www.menshealth.com/>
14. Vogue. URL: <https://www.vogue.com/>

Калініченко Артем

Науковий керівник – ст.викл. Божко І. С.

(Сумський державний педагогічний університет

імені А.С. Макаренка)

ФРАНЦУЗЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ: СУЧАСНИЙ ЕТАП

Кожна мова має запозичені іноземні слова або вирази. Українська не є винятком. Відомо, що як мінімум 40000 слів були запозичені з інших мов. Запозичення із французької мови складають приблизно 9 відсотків від цього обсягу. Вони зазвичай відбувались через посередництво російської, польської та німецької мов. Проте були і винятки, наприклад, запозичення із творів літератури або через пряму взаємодію із носієм.

Причиною запозичень є спроба уникнення багатозначності слів: полісемії, чи для того, щоб описати явище коротше або навіть одним словом. Наприклад заміна словосполучення "схоже на" на французьке "а-ля" (від фр. *"à la mode"*).

Французькі слова в українській мові називають галліцизмами. Галліцизм – слово або вираз, що був запозичений із французької мови. Був широко популярним у 18 столітті серед російських аристократів, від цього і пішли такі слова як: *солдат, парламент, прем'єр* [2, с. 57].

Дуже часто використовують французькі слова у назвах телешоу, радіо-шоу, магазинів та банків. Для прикладу магазин "*Вояж*", шоу "*Рандеву з зірками*", банк "*Альянс*". Ввійшло у мову і багато назв їжі французької

кухні: *рататуй*, *фуагра* (гусяча печінка), *майонез*, *буябес* (рибний суп). Навіть широковідоме всім українцям слово котлета має французьке походження (*côtelette*).

Вирізняють два види запозичення: калькування – буквальний переклад іншомовного слова (*anticorps* - антитіло), та матеріальні запозичення – слово звучить майже як іноземний оригінал (*bison* - бізон). При запозичанні слова з французької зазвичай його узгоджують із нормами та правилами української мови. Перш за все прибирається непотрібний суфікс (*amulette* - амулет), а також, в деяких випадках, змінюється рід на середній (*bilboquet* - більбоке́) [4, с. 11].

Існує велика кількість слів французького походження для яких існують синоніми в українській мові. Прикладами є: жаргон – діалект, кутюр'є – дизайнер, бонна – вихователька, ревію – огляд, дебют – початок, шансон'є – співак, шантаж – вимагання та ін. Ці слова було додано для того, щоб зробити мову більш різноманітною, тобто щоб не використовувати ті самі слова при розмові чи письмі.

Попри все українська мова має велику кількість чужих слів, які звучать незвично для звичайної розмови – ксенізмів. Ксенізм або варваризм – слово або вираз, що не є асимільованим для мови, котра запозичила їх. Ксенізми зберігають оригінальну структуру слова або виразу. Наприклад: пап'є-маше, шаланда, гротеск, авеню [4, с. 1].

Деякі слова, згадані вище, належать до екзотизмів. Екзотизмами є: назви грошових одиниць (су), населених пунктів (Лілль), одягу (берет), страв (креп), напоїв (божолє), назви посад та зайнятості людей (жандарм). Тобто, екзотизм – слово або словосполучення, запозичене з інших мов для створення місцевого колориту; опису реалій життя іншого народу [1, с. 171]. У той час як варваризми (ксенізми) використовують як і на письмі, так і в усному мовленні, екзотизми найчастіше можна зустріти в художніх творах.

На сучасному етапі існують дві протилежні думки щодо запозичень. Одні виступають за "пурифікацію", тобто очищення мови від усіх сторонніх

слів і виразів. Інші ж – за "інтерналізацію", тобто насичення мови іноземними словами. Проте схиляння до однієї із них є шкідливим, тому потрібно притримуватися "золотої середини" [3, с. 2].

Отже, на сучасному етапі запозичень в українській мові доволі багато. Шанс почути французьке слово або вислів у повсякденному житті чи прочитати його у книзі доволі високий.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / ред. А. Волков. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 636 с.
2. Словарь литературоведческих терминов / ред. Л. И. Тимофеев, С. В. Тураев. – Москва: Просвещение, 1974. – 509 с.
3. Сташкевич І. А. Лексичні запозичення з французької мови у різних сферах використання / І.А. Сташкевич, Л. Анумедем // Матеріали XLVII Науково-технічної конференції Інституту соціально-гуманітарних наук (2018), 21 – 23 березня 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2018/paper/view/4491/3641>
4. Тодор О. Г. Французькі запозичення // Культура слова. – 2002. – № 60. – С. 11–15.

Кривочкіна Валерія

Науковий керівник – к.ф.н., ст. викл. Орбінська Р.В.

(Сумський державний педагогічний університет

імені А.С. Макаренка)

ГЕНДЕРНО МАРКОВАНІ ФОРМИ ПРИВІТАНЬ У НІМЕЦЬКИХ ХУДОЖНІХ ФІЛЬМАХ

Привітання людей один з одним є щоденною необхідністю. Цей звичай прийшов до нас із давніх часів; з привітання починається будь-яка розмова, і саме вимовлені при вітанні слова задають тон всьому подальшому спілкуванню.